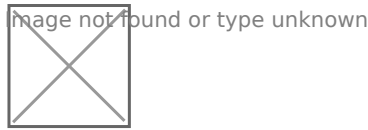

Το “δύσκολο” παιδί

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Φωτο: psychologos.ru

Φωτο: psychologos.ru

Ένα δύσκολο παιδί στο σπίτι ή/και το σχολείο: τι σημαίνει πραγματικά;

Πριν μερικές ημέρες τα σχολεία άρχισαν και ήδη κάποια παιδιά έχουν ονομαστεί «δύσκολα». Οι «δυσκολίες» αυτές μπορεί να αφορούν διαφορετικούς τομείς «δυσκολία να κοιμηθεί νωρίς για να ξυπνήσει νωρίς», «δυσκολία να συνεργαστεί το πρωί», «δυσκολία να αποχωριστεί το γονιό», «δυσκολία να προσαρμοστεί στο σχολείο» και πολλές ακόμη.

Έτσι όπως βιώνονται όλες αυτές οι δυσκολίες τη στιγμή που δημιουργούνται είναι σαν το παιδί να θέλει εσκεμμένα να φέρεται αρνητικά, να χειραγωγεί, να είναι ιδιότροπο...

Κι έτσι η συνέχεια είναι ότι αυτό το «δύσκολο παιδί» «με ταλαιπωρεί» και χρειάζεται «να κάνω πολλή υπομονή μαζί του». Έχουμε ήδη κατασκευάσει ένα ρόλο στο παιδί, έχουμε ήδη δημιουργήσει μια «αυτοεκπληρούμενη προφητεία»: προβλέπουμε δηλαδή ότι αυτό το παιδί θα είναι έτσι και με τον τρόπο αυτό αυξάνουμε τις πιθανότητες να είναι έτσι.

Σε ποιον αντιστοιχεί όμως η δυσκολία;

Σε κάθε παιδί αποδίδονται διαφορετικές «δυσκολίες» ή και «επιτεύγματα». Αυτό από μόνο του σημαίνει ότι το πλαίσιο στο οποίο μεγαλώνει το παιδί «μεγαλώνει και δημιουργεί» και τις συγκεκριμένες δυσκολίες. Αν για παράδειγμα ο γονιός νοιώθει αμήχανα ή απειλή μπροστά σε ένα ξέσπασμα του παιδιού του, τότε θα αρχίσει να κάνει χαρακτηρισμούς όπως «νευρικό» ή «επιθετικό» παιδί. Έτσι, με κάθε περισσότερο έντονη αντίδραση από αυτή που θα περίμενε, θα του φέρεται σαν να είναι ένα «νευρικό» ή «επιθετικό» παιδί, ώσπου θα γίνει. Οι χαρακτηρισμοί μπορούν να κάνουν περισσότερο κακό στο παιδί, απ' ότι μια κακή συμπεριφορά και οι συνέπειές της.

Ή εάν για παράδειγμα οι γονείς θέλουν δίνουν ιδιαίτερη σημασία στην τάξη και καθαριότητα στο σπίτι, τότε το παιδί θα χαρακτηριστεί ως «άτακτο» ή ως αυτό που «δεν μαζεύει». Κι εκεί ακριβώς μπαίνουν οι ταμπέλες. Εκεί που οι γονείς ή οι παιδαγωγοί δεν μπορούν να χειριστούν το διαφορετικό που αυτό που ξέρουν και

που τους είναι «βολικό» και «οικείο». Η ζωή με τα παιδιά τις περισσότερες φορές σημαίνει «ξεβόλεμα». Πότε λέμε «μη» ή «όχι»; Όταν απαιτούμε από το παιδί να μην λερωθεί, να μη σκαρφαλώσει γιατί μπορεί να πέσει, να καθίσει πολλή ώρα ήσυχο για να μη μας ενοχλήσει, να μην αγγίξει τίποτα γιατί μπορεί να κάνει ζημιά; Τότε όχι μόνο το εκπαιδεύουμε να μην ακούει, αλλά με κάποιο τρόπο το οδηγούμε σε μεγαλύτερο ρίσκο. Δεν θα μπορέσει να ξεχωρίσει το «όχι» στον πραγματικό κίνδυνο, γιατί ακούει μόνο αυτό και δεν του είναι σαφές πότε χρειάζεται πραγματικά να ακούει.

Ο στόχος της διαπαιδαγώγησης

δεν μπορεί να είναι η υπακοή. Είναι η ελευθερία, η αυτονομία, η ανάληψη ευθύνης. Δεν αφορά στην πειθαρχία προς τον γονιό, αλλά στην εκπαίδευση ενός παιδιού να είναι ένας υγιής και λειτουργικός ενήλικας.

Πηγή: kepsy.gr